

СЕКЦІЯ 2

Актуальні питання обліку окремих об'єктів та проблеми впровадження міжнародних стандартів обліку і фінансової звітності

Верига Юстина

к.е.н., професор, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»
м. Полтава

РОЛЬ ОБЛІКУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ

Бухгалтерський облік є частиною інфраструктури ринкового середовища, оскільки він є інформаційною системою фінансово-господарської діяльності підприємства, організації чи установи та уряду. Отже, бухгалтерський облік з однієї сторони є одночасно інструментом державного регулювання, а з іншої – його об'єктом.

Як зазначає Хомуляк Т.І. «Через регламентацію методологічних основ бухгалтерського обліку і фінансової звітності всіх суб'єктів господарювання держава встановлює змістовні аспекти інформаційної інфраструктури національної економіки» [1, с.259].

На теперішній час в Україні концептуальні основи державного регулювання бухгалтерського обліку та звітності знаходяться на стадії становлення, це підтверджується тим, що Міністерство фінансів України вносить постійні зміни до чинних нормативно-правових актів.

Враховуючи реалізацію політики держави в напрямі інтеграції України в світове товариство Міністерство фінансів України розмістило 22.10.2012 р. на своєму офіційному сайті Проект наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку» для широкого обговорення змін до Положень (стандартів) бухгалтерського обліку щодо складання фінансової звітності та її складу, прийняття яких сприятиме адаптації облікової інформації до міжнародних вимог та стандартів, запровадження нових форм фінансової звітності максимально наближених до міжнародних стандартів сприятиме запровадженню міжнародних методик оцінки фінансового стану і відповідно сприятиме залученню іноземних інвестицій в економіку України [2].

Відповідно до проекту, наказ набирає чинності з 01 січня 2013 року, та буде застосовуватись суб'єктами господарювання починаючи із звітності за I квартал 2013 року і в наступних звітних періодах.

Відповідно до Закону України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні”, відповідальність за організацію бухгалтерського обліку та забезпечення фіксування фактів здійснення всіх господарських операцій у первинних документах, збереження оброблених документів, реєстрів і звітності протягом встановленого терміну здійснює керівник підприємства [3, с. 10].

Саме в бухгалтерському обліку систематизується та накопичується

інформація, яка в подальшому узагальнюється у звітності, та яка є підставою для проведення аналізу оцінки фінансового стану та результатів діяльності підприємства. Отже, у фінансовій звітності узагальнюється інформація, яка призначена, як для керівників підприємства, так і для зовнішніх користувачів.

Інформація фінансової звітності є основним підґрунтям для прийняття управлінських рішень і її можна розподілити у три групи:

- інформація про діяльність в минулому, яка допомагає оцінити успішність діяльності підприємства та ефективність управління, а також дозволяє порівнювати показники схожих підприємств між собою та за різні звітні періоди;

- інформація про теперішній фінансовий стан підприємства, яка дає можливість розкрити склад активів, джерела їх утворення, наявність у підприємства грошових коштів, зароблений прибуток та напрями його використання на розширення підприємства, враховуючи успіхи і невдачі попередніх періодів;

- інформація про діяльність підприємства в майбутньому, яка прогнозується внутрішніми і зовнішніми користувачами, з метою вибору найкращої серед кількох альтернативних. Усі прийняті рішення орієнтовані на майбутнє не можуть вплинути або змінити минуле, але при прогнозуванні можливого майбутнього важливу роль відіграють достовірні оцінки фактів господарської діяльності в попередніх періодів.

Цінність і своєчасність рішення залежить від здатності управління в потрібний момент зібрати, проаналізувати та прокоментувати інформацію.

Найбільш широко при аналізі для прийняття управлінських рішень використовується інформація Балансу та Звіту про фінансові результати, які мають найбільше значення та інформаційне навантаження, адже показники розраховуються відповідно до діючих нормативно-правових актів, які не можуть бути змінені або проігноровані.

Так, за даними Балансу проводимо горизонтальний аналіз, який дозволяє порівняти показники звітності попереднього і поточного року. При цьому здійснюється постатейне зіставлення звітів і визначається абсолютна і відносна зміна статей. Для визначення змін у господарській політиці підприємства не за два роки, а за декілька послідовних років застосовується аналіз тенденцій розвитку (трендовий аналіз), який є варіантом горизонтального аналізу. Він застосовується для виявлення тенденцій, що домінують у динаміці основних показників.

Проведення вертикального аналізу за Балансом дозволить з'ясувати, яку частку у групі або підгрупі становить конкретна стаття, що дозволяє визначити вплив показника цієї статті на діяльність підприємства, тобто це аналіз внутрішньої структури звітності.

СЕКЦІЯ 2

Актуальні питання обліку окремих об'єктів та проблеми впровадження міжнародних стандартів обліку і фінансової звітності

Використання Звіту про фінансові результати та Балансу при проведенні аналізу із застосуванням коефіцієнтів дозволяє визначити: рівень і динаміку відносних показників фінансового стану підприємства, які порівнюють з базисними величинами. Розрахунок відносних показників – коефіцієнтів надає можливість оцінити ліквідність, платоспроможність, рентабельність та інші показники фінансового стану підприємства.

Отже, фінансова звітність є основним джерелом інформації, яка задовольняє потреби підприємства при прийнятті та ухваленні управлінських рішень і їх реалізації, та задовольняє потреби зовнішніх структур в інформації згідно з законодавчими розпорядженнями або для самопрезентації підприємства. Таким чином, звітність підприємства є основним засобом його комунікації в умовах дії ринкової економіки.

Список використаних джерел

1. Хомуляк Т.І. Проблеми впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності в державному секторі / Т.І. Хомуляк / Вісник Житомирського державного технологічного університету / Економічні науки. – Житомир: ЖДТУ, 2010. - №3 (53). – Ч.2. – 296 с. – С.258-263.
2. Верига Ю.А. Бухгалтерський облік: нормативно-правові документи. Коментар: навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл] / Ю.А. Верига, Г.І. Зима – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 656 с.
3. Проект наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до наказу Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.

